

Αθήνα, 30 Νοεμβρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα : «Άμεση ανάγκη να διασωθεί ο δημόσιος χαρακτήρας του παραλιακού μετώπου του Κελλάριου Όρμου (Καραμπουρνάκι) στη Θεσσαλονίκη»

Στη νοτιοανατολική πλευρά του Μεγάλου Μουσικής βρίσκεται ο Κελλάριος Όρμος, η μοναδική φυσική ακτή της Θεσσαλονίκης. Αυτή η παραλία μήκους περίπου 2 χλμ αρχίζει από το τέλος της επιχωματωμένης ακτής της Νέας Παραλίας, δηλαδή από το Μέγαρο Μουσικής και φτάνει ως το ακρωτήριο Μικρό Έμβολο (Καραμπουρνάκι), όπου βρίσκεται το Κυβερνείο (Παλατάκι). Η θαλάσσια αυτή περιοχή κηρύχθηκε ενάλιος αρχαιολογικός χώρος προκειμένου να διαφυλαχθούν η ιστορική και αρχαιολογική μορφή του ορμίσκου που ταυτίζεται με τον βυζαντινών χρόνων λιμένα «Κελλάριον» και το υποβρύχιο φράγμα που τον προστάτευε, σχετικό ΦΕΚ 384/24.5.1989. Η περιοχή αποτελείται από τμήματα που ανήκουν διοικητικά στο Δήμο Θεσσαλονίκης και στο Δήμο Καλαμαριάς, συντίθεται από περιοχές με ποικίλο ιδιοκτησιακό καθεστώς και κατέχει ιδιαίτερη θέση στη συλλογική ιστορική μνήμη των κατοίκων του ευρύτερου πολεοδομικού συγκροτήματος της Θεσσαλονίκης με την αδιάλειπτη ιστορική της παρουσία, αλλά και το ιδιαίτερο φυσικό κάλλος που την καθιστά διαχρονικό προορισμό αναψυχής των Θεσσαλονικέων.

Η περιοχή και οι τελευταίοι αδόμητοι χώροι της αναδεικνύονται από τους επιστήμονες ως κομβικής σημασίας για το μικρ-κλίμα της ευρύτερης περιοχής που εκτείνεται έως και το κέντρο της Καλαμαριάς. Η διαμόρφωση των χώρων αυτών ως χώρων πρασίνου είναι σημαντική συνιστώσα για την αποτροπή ανάπτυξης Αστικής Θερμικής Νησίδας, μία από τις σημαντικότερες περιβαλλοντικές απειλές της πόλης.

Οι κάτοικοι στο Καραμπουρνάκι έχουν υπερασπισθεί και στο παρελθόν το απειλούμενο με δόμηση παραλιακό μέτωπο. Σε μία από τις πιο ιστορικές συνεδριάσεις του το Δημοτικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) Καλαμαριάς υιοθέτησε ομόφωνα ψήφισμα των κατοίκων για το αδόμητο και κοινόχρηστο χαρακτήρα του παραλιακού μετώπου (σχετική απόφαση 186/2022, ΑΔΑ: 6Ρ7ΘΩΕΡ-ΤΓ0). Μία απόφαση-υπεράσπιση του ισχύοντος Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου

Καλαμαριάς και της εγκεκριμένης από το Δ.Σ., μελέτης πολεοδομικού σχεδιασμού δευτέρου βαθμού (σχετική απόφαση 80/2010).

Η εικόνα της περιοχής μέχρι τώρα και σε βάθος χρόνου στα διοικητικά όρια και των δύο δήμων, είναι εικόνα εγκατάλειψης, απαξίωσης υποβάθμισης, με αυθαίρετα χτισμένα πάνω στον αιγιαλό, παλιές μάντρες, ξεχασμένα ταβερνάκια και πολυτελή κέντρα διασκέδασης, ελλιπέστατος φωτισμός, σπασμένο πλακόστρωτο, όπου υπάρχει, παρκαρισμένα οχήματα παντού και σωροί απορριμμάτων παντός είδους, μάντρες με παλιά υλικά, σκουριασμένα σίδερα, παλιά παγκάκια, βρώμικες ακτές και κλεμμένα αυτοκίνητα που κάποιος τα παράτησε εκεί, πρώην παιδικές χαρές που δεν υπάρχουν πια, γήπεδα μίνι-γκολφ, προκυμαίες κατεστραμμένες που καταλήγουν μέσα σε μια ρυπασμένη θάλασσα.

Την τελευταία δεκαετία ανάσα αποτελούν εθελοντικές δράσεις καθαρισμού του Κελλάριου κόλπου, ενώ πρωτοβουλίες επώνυμων της πόλης για την ανάδειξη του κάλλους του επισημαίνουν πως η αδιαφορία της διοίκησης βάζει στο κάδρο τη πώλησή του σε κάποιον μεγαλο-επενδυτή που θα εκμεταλλευτεί την έκταση προς όφελος του.

Πρόσφατες εξελίξεις καθιστούν κρίσιμη την επόμενη περίοδο για το μέλλον όλης της περιοχής και επιτακτική την ανάγκη να δοθεί συνολική και οριστική λύση στα χρόνια προβλήματά της: Η εξαίρεση όλης της παραλίας στο Καραμπουρνάκι από το ειδικό χωρικό σχέδιο του παραλιακού μετώπου Θεσσαλονίκης εγείρει εύλογα ερωτήματα. Ακυρώνεται σε επίπεδο συμβολισμού, αλλά και ουσίας κάθε έννοια ενιαίου σχεδιασμού του παραλιακού μετώπου όταν από αυτό αποκόπτεται η τελευταία φυσική ακτή της Θεσσαλονίκης και μεγάλο μέρος του Δήμου Καλαμαριάς. Δυστυχώς οι αιτιολογήσεις της εξαίρεσης υπήρξαν ασαφείς και αντιφατικές μεταξύ τους με αποτέλεσμα οι πολίτες της Καλαμαριάς να μην γνωρίζουν έως και σήμερα τους λόγους αποκλεισμού της Καλαμαριάς από το υπόλοιπο πολεοδομικό συγκρότημα και από το μεγαλύτερο, σύμφωνα με τους θεσμικούς φορείς της, αναπτυξιακό έργο της πόλης.

Παράλληλα, υπήρξαν δημοσιεύματα για έγκριση μελετών από το Υπουργείο Τουρισμού!! Προϋπολογισμού 765 χιλιάδων Ευρώ για παρεμβάσεις ώστε να ενισχυθεί ο ποδηλατικός τουρισμός, αλλά και η βιώσιμη ανάπτυξη της παραλιακής ζώνης (<https://www.voria.gr/article/prasino-gia-tin-anaplasi-tou-axona-sofouli--plastira-stin-kalamaria>).

Την ίδια στιγμή ο Αντι-περιφερειάρχης Υποδομών και Δικτύων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας δηλώνει ότι προωθείται «η ανάδειξη των ιστορικών κτηρίων Αλατίνη, η δημιουργία πλατείας πρασίνου στο Μέγαρο Μουσικής και η αναβάθμιση του Κελλάριου Όρμου μέσω ανάπτυξης, δημιουργώντας μεγάλους ελεύθερους χώρους, πλατείες, τη μετατροπή της οδού Μ. Κάλλας ή σε δρόμο ήπιας κυκλοφορίας ή με την υπογειοποίησή της, κάτι που θα προκύψει από τη μελέτη που θα γίνει, η περιοχή θα αποκτήσει χαρακτηριστικά ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, γεγονός που θα συμβάλλει και στην προσέλκυση επενδυτικού ενδιαφέροντος για την αξιοποίηση των Μύλων Αλατίνη». (<https://www.voria.gr/article/schedio-gia-tin-anavathmisi-tis-periochis-apo-to-megaro-mousikis-mechri-tous-milous-allatini>) Τα παραπάνω καταγγέλλουν οι εκπρόσωποι του Συλλόγου Πολιτών Κελλάριου Όρμου «Μικρό Έμβολο» και επισημαίνουν ότι οι κάτοικοι αγωνιούν ιδιαίτερα, ιδίως μετά την απόφαση 1103/26.7.2021 του Συμβουλίου της

Επικρατείας για τον χώρο επί της οδού Θεμιστοκλή Σοφούλη 78-84, γνωστό στους κατοίκους ως Πάρκο Σοφούλη (Ακτή Ντοβίλ), ιδιοκτησίας της Εθνικής Τράπεζας, που αποχαρακτηρίζει το οικόπεδο από χώρο πρασίνου και αθλητισμού, δίνοντας τη δυνατότητα να ανοικοδομηθεί άμεσα.

Επειδή η οικοδόμηση των παραπάνω χώρων θα υποβαθμίσει, και μάλιστα με τρόπο μη αναστρέψιμο, το περιβάλλον και τις συνθήκες ζωής στον πυκνοδομημένο αστικό ιστό.

Επειδή σε κινητοποίηση των κατοίκων έχουν συγκεντρωθεί πλέον των 3.000 υπογραφών σε κείμενο διεκδίκησης του αδόμητου και κοινόχρηστου χαρακτήρα του πάρκου.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός

1. Οι ελεύθεροι αστικοί δημόσιοι χώροι αναγνωρίζονται ως σημαντικό εθνικό κεφάλαιο και ως σημαντικό περιβαλλοντικό μέσο με σαφή κοινωνικό αλλά και οικολογικό χαρακτήρα, ούτως ώστε να έχουν βασικό ρόλο στην ανάπτυξη των αστικών ιστών της χώρας λαμβάνοντας υπόψη τις αποφάσεις της κοινωνικής διαβούλευσης;
2. Προτίθεται να χαρακτηρίσει τη ζώνη, που βρίσκεται από την οριογραμμή του ενάλιου αρχαιολογικού χώρου έως την οδό Θ. Σοφούλη (το πλάτος της κυμαίνεται μεταξύ 50 έως και 70 μέτρων) «ζώνη μη δόμησης», ως ιστορικού χώρου και περιοχής φυσικού κάλλους;
3. Με ποιο πολεοδομικό εργαλείο σχεδιάζει τελικά τη περιοχή με δεδομένο ότι δεν εντάχθηκε στο εκπονούμενο Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο για ενιαίο Παραλιακό Μέτωπο της Θεσσαλονίκης και ότι ανακοινώνονται διάφορες μελέτες/παρεμβάσεις χωρίς κανείς, εν τέλει, να γνωρίζει τι πραγματικά ισχύει;
4. Είναι στις προθέσεις της Κυβέρνησης να διερευνήσει τις φερόμενες ιδιοκτησίες των τελευταίων αδόμητων χώρων και να εξετάσει διαδικασίες και μέσα προκειμένου να αποδοθούν στο Δήμο Καλαμαριάς ως δημόσιοι, κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου;
5. Είναι στις προθέσεις της Κυβέρνησης διερευνώντας μέσα και διαδικασίες, να συμβάλλει στην αποτροπή οικοδόμησης του πάρκου Σοφούλη, ιδιοκτησίας της Εθνικής Τράπεζας και απόδοσής του στην τοπική κοινωνία;
6. Είναι στις προθέσεις της κυβέρνησης να επισπεύσει τη δημιουργία Τράπεζας Γης προκειμένου οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης να βοηθηθούν στο δυσβάσταχτο, για τις οικονομικές τους δυνατότητες, έργο απαλλοτριώσεων - διάσωσης των ελεύθερων χώρων για τη δημιουργία χώρων πρασίνου;
7. Είναι στις προθέσεις της Κυβέρνησης να χρησιμοποιήσει υφιστάμενα (π.χ. Πράσινο Ταμείο, κ.α.) ή να προχωρήσει στη θέσπιση νέων χρηματοδοτικών εργαλείων για την απαλλοτρίωση - διασφάλιση χώρων πρασίνου στα αστικά κέντρα, ανάγκη επιτακτική μπροστά στις προκλήσεις τις κλιματικής κρίσης;
8. Ποιες πρωτοβουλίες θα αναλάβει η κυβέρνηση για να εφαρμοστεί ένα ολοκληρωμένο πολεοδομικό σχέδιο για τον Δήμο Καλαμαριάς και να υλοποιηθούν οι απαραίτητες πολεοδομικές μελέτες;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Γιαννούλης Χρήστος

Αμανατίδης Ιωάννης

Αυγέρη Θεοδώρα (Δώρα)

Ζουράρις Κωνσταντίνος

Νοτοπούλου Κατερίνα

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος (Αλέκος)

Φάμελλος Σωκράτης

Αλεξιάδης Τρύφων

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αυλωνίτης Αλέξανδρος – Χρήστος

Γκιόλας Ιωάννης

Δρίτσας Θεόδωρος

Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)

Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)

Μάλαμα Κυριακή

Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)

Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)

Πούλου Παναγιού (Γιώτα)

Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)

Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ)

Φίλης Νικόλαος

Χρηστίδου Ραλλία